

Hoe betaal je de studie van je kinderen?

Sparen voor de studie van je kind, is dat niet heel erg *old school* en überhaupt wel slim met die ontzettend lage rente? Zijn er wellicht betere manieren om je kinderen te helpen met het bekostigen van hun studie of eerste eigen huis?

Tekst Petra Kok

"Studieschuld? Daar maak ik me niet druk om. Je mag dertig jaar over de aflossing doen, en de rente stelt niets voor. Ik leen alles maximaal, wat overblijft, is dan de aanbetaling van mijn huis later", vertelt Max (18), een vriend van onze zoon. Onze zoon Willem (18) blijft zo lang mogelijk thuis wonen om zo min mogelijk schulden te maken. "Maar dan leert hij het studentenleven niet kennen, wordt hij zo wel volwassen?" vraagt een vriendin zich af. Buurmeisje Inge (16) is van plan om te lenen zodat ze op kamers kan gaan wonen: ze kan niet wachten. "Als ik later een goede baan heb, betaal ik die schuld heel snel af."

Hoe geven jongeren geld uit en wat kun je als ouders doen om te helpen in financiële opvoeding en ondersteuning? Wijzeringeldzaken.nl publiceerde dit jaar een onderzoek waaruit blijkt dat bijna de helft (48 procent) van de hbo- en wo-studenten een studieschuld heeft bij DUO (studiefinanciering door de overheid). Jongeren lenen niet alleen omdat ze anders hun studie niet kunnen betalen, ruim een kwart geeft aan dat het leent "omdat dat het leven relaxter en leuker maakt". Lenen is een investering in de toekomst, en die schuld verdienen we wel terug, is een veelgehoorde opvatting. Opmerkelijk is dat een groep van 11 procent niet weet

hoeveel ze per maand leent. Gemiddeld kwam de totale studieschuld van studenten in 2012 neer op 10.644 euro. Dat bedrag neemt de laatste jaren alleen maar toe. Rekensommetje: wanneer een student 4 jaar lang 365 euro leent, zal zijn schuld (exclusief rente) minimaal op 17.500 euro uitkomen.

ONDERSTEUNEN

Hoewel de ouders formeel niet meer verantwoordelijk zijn voor hun jongvolwassen kinderen, blijft een groot deel hun kind toch financieel ondersteunen. De manieren waarop zijn divers; sommige ouders ondersteunen door het collegegeld te betalen, of de zorgverzekering

Kirsten Mateboer: "Uit de inkomstoets bleek dat de ouderbijdrage voor ons kind ongeveer 200 euro per maand zou moeten zijn. Wij doen dat door zijn zorgverzekering te betalen, en onze zoon hoeft geen kost en inwoning te betalen. Zo hoeft hij niets te lenen." Fred Steigers: "Wij hebben van jongs af aan de kinderbijslag apart gezet waardoor we nu een aardig potje hebben voor hun studie. We hebben drie studerende kinderen, dat zouden we nooit van ons maandinkomen kunnen betalen."

Wat zegt de expert? Maakt het, zeker gezien de lage rente, wat uit of je kind schulden maakt voor zijn studie? Kun je het best sparen voor je kind of maak je ze juist zelfstandig door ze alles zelf te laten betalen, wanneer ze een bijbaantje nemen? En hoe slim is het om een 'kapitaaltje' bij elkaar lenen om een huis te kopen zoals Max van plan is? Extra studieschuld opbouwen om later te gebruiken voor de aankoop van een woning is eigenlijk "heel dom", vindt financieel adviseur Asjon van den Anel van Gabriël financiële bescherming. "Kredietverstrekkers moeten een afgegeven lening melden bij Bureau Krediet Registratie (BKR). Nu geldt dat voor een lening bij DUO nog niet, maar de politiek is hier wel mee bezig. Als het een niet-geregistreerde schuld blijft, zou je in theorie die schuld kunnen verzwijgen en doen alsof je een startkapitaal hebt. Het is en blijft natuurlijk een schuld. Als je een maximale studieschuld opbouwt, kun je twee tot drie keer minder lenen

dan zonder schuld. Daarnaast kan een verzwegen schuld bij bekend worden ervan, leiden tot een opzegging van de hypotheek. Verzwijgen is dus nooit een goed idee."

'Ouders zijn gewend aan de tijd dat de overheid nog veel meebetaalde aan de studie'

Asjon vindt het spijtig dat hij in de praktijk weinig ouders tegenkomt die sparen voor hun kind. "Zij zijn gewend aan de tijd dat de overheid nog veel meebetaalde aan de studie, maar die overheid is zich aan alle kanten aan het terugtrekken. Ouders realiseren zich niet wat een studie kost." Een student die op kamers gaat wonen, kost volgens het Nibud ongeveer 12.500 euro per jaar. Voor een studie van 4 jaar hbo, ben je dus 50.000 euro kwijt. "In het beste geval gaan ouders al vanaf de geboorte sparen. Dan kun je je geld ook verantwoord beleggen. Als je je daarbij goed laat informeren en begeleiden, gaat dat echt goed." Ook als ouders niet gespaard hebben, is het niet te laat om daar alsnog mee te beginnen. Uit het onderzoek van Wijzeringeldzaken.nl blijkt dat ouders het beste voorbeeld zijn voor jongeren als het gaat om geldzaken: sparen de ou-

ders, dan is er grote kans dat de kinderen dat ook gaan doen.

Lenen omdat je op kamers wilt? Probeer dat te vermijden, adviseert Asjon. "Thuis wonen is het goedkoopst. En wat is zelfstandigheid? Dat kun je thuis toch ook leren? Denk je dat een jongere zo veel achterloopt in zijn ontwikkeling als hij wat later op kamers gaat? Beter is het om je kinderen goed inzicht in geldzaken te leren hebben. Financiële problemen, zoals je ook in diverse tv-programma's ziet, beginnen met gebrek aan bewustzijn van het inkomsten- en uitgavenpatroon. Alles valt terug op inzicht in financiën."

JONG GELEERD

Leer je kind van jongs af aan om te gaan met geld. Maak een overzicht met wat er binnenkomt en wat daarvan betaald moet worden. **Asjon:** "Leer ze ook om hun geld te delen. Uit onderzoek blijkt: als je geeft, word je gelukkig. Dat breng ik mijn kinderen bij, soms geven ze wat uit hun spaarpot. Dan merken ze dat het hun wat mag kosten. Wanneer ik jeugd aan de deur krijg, die met een actie bezig is, ondersteun ik dat. Ze hebben weinig te maken, geven wat ze hebben: hun tijd en energie. Dan doneer ik graag van mijn geld."